

USMERITVE 15. KONGRESA GASILSKE ZVEZE SLOVENIJE

UVOD

Prostovoljno gasilstvo ima na Slovenskem že skoraj 140-letno tradicijo. Ljudje se združujejo v gasilska društva, da bi učinkovitejše preprečevali in gasili požare. Naloga gasilskih društev je veliko več kot le gašenje in reševanje v primeru požarov. V njih so ljudje našli socialno oporo in solidarno, nesebično pomoč ob vsakršni nesreči. Povezanost ljudi je pomembna tudi z vidika gradnje kulturne enotnosti. Skozi gasilska društva so člani izkazovali pripadnost slovenskemu narodu in obstoj te zavesti. Danes so v številnih krajih prav gasilska društva tista, ki združujejo in povezujejo občane pri aktivnostih in dejavnostih, posebej na področju varstva pred požari ter kulturnem in drugih področjih. Gasilska organizacija se je z leti razvila v sodobno, humanitarno in nestransko organizacijo.

Je pomemben nosilec nalog na področju gašenja in reševanja v primeru požarov ter na področju zaščite in reševanja v primeru naravnih in drugih nesreč. To smo dokazali z uspešnim posredovanjem gasilcev na intervencijah ob velikih poplavah 1990 in 1998, ki so zajele večji del Slovenije; ob potresih na severnoprimeškem; ob uničujočem plazju v Logu pod Mangartom in drugih plazovih; ob pojavu hruševega ožiga; ob nevarnostih za izbruh parkljevke in ptičje gripe, kjer bi gasilci opravljali pomembno nalogo razkuževanja na vstopno-izstopnih točkah; ob neurju leta 2005 ter številnih drugih nesrečah, ki so v zadnjem času prizadele Slovenijo. Resnični pomen in vloga naše organizacije pa sta se pokazali ob zadnjih poplavah - 18. septembra 2007 - ko je na prizadetih območjih pri odpravi posledic poplav sodelovalo preko 9400 gasilcev. V letu 2003 in letu 2006 smo se spoprijeli z velikima požaroma na Krasu – leta 2003 ga je gasilo 1600 gasilcev, leta 2006 pa 2800 gasilcev.

Z Odredbo s prenosom nalog zaščite in reševanja in kasneje z Zakonom o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami na gasilske enote je gasilska organizacija uradno postala najpomembnejša in najštevilnejša splošnoreševalna služba v sistemu varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami ter pomemben dejavnik pri zagotavljanju nacionalne varnosti na tem področju.

Gasilska organizacija deluje v sistemu varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami v skladu z Zakoni in Uredbami. V skladu z Zakonom smo samostojna organizacija in imamo samostojno vodenje in poveljevanje.

Operativna organiziranost, strokovna usposobljenost in opremljenost gasilske organizacije zagotavljajo hitre in uspešne gasilske intervencije na področju gašenja in reševanja v primeru požarov ter na širšem področju varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami na lokalni ravni in na širšem območju.

Danes se v Gasilsko zvezo Slovenije (preko 116 gasilskih zvez) združuje 1.363 prostovoljnih gasilskih društev, v katerih deluje preko 123.000 članov - od tega kar 25 % mladih in 23 % žensk. Pomemben je podatek, da je od članstva skoraj 60 % operativnih gasilk in gasilcev, kar predstavlja skoraj 70.000 glavo množico.

ORGANIZACIJSKE NALOGE

Prostovoljno gasilsko društvo mora biti tudi v bodoče osnovna celica prostovoljnega gasilstva, oblikovana po Zakonu o društvih in Zakonu o gasilstvu. Naloga prostovoljnih gasilskih društev je zagotavljanje pogojev za izvajanje nalog javne gasilske službe. Gasilska društva organizirajo v ta namen gasilske enote v skladu z Merili za organiziranje in opremljanje gasilskih enot. Gasilska društva opravljajo naloge javne gasilske službe v skladu z Zakonom o gasilstvu. Občine v skladu s svojimi pristojnostmi zagotavljajo spoštovanje meril za organiziranje in kategorizacijo gasilskih enot, njihovo načrtno opremljanje in delovanje gasilstva.

Osnovna naloga prostovoljnega gasilskega društva je skrb za članstvo. Pri tem mora društvo poseben poudarek namenjati kadrovanju mladih v svoje vrste. V ta namen se povezujejo z osnovnimi šolami in izvajajo druge aktivnosti pridobivanja mladih za delo v gasilski organizaciji. Program dela gasilskega društva mora zajemati načrtno vzgojo in usposabljanje mladih za njihov sprejem in delo v operativni enoti, ko dopolnijo 18 let.

Slovenski gasilci se bomo še naprej zavzemali za zagotavljanje potrebne strukture celotnega članstva, ki zagotavlja učinkovito delo gasilske organizacije - predvsem za stalno vključevanje mladine in operativno članstvo različnih starosti. Posebej organizirano bomo skrbeli za delovanje članic in gasilskih veteranov. Pri svojem delu in medsebojnih odnosih se bomo ravnali v skladu s Kodeksom etike slovenskega prostovoljnega gasilstva.

Zavzemali se bomo za ustrezno usposabljanje in vzgojo gasilskega vodstvenega kadra in vključevanje ustreznih strokovnjakov za pokrivanje posameznih področij izvajanja javne gasilske službe, ki jih narekujejo sodobni viri ogrožanja.

Organiziranost gasilstva se izvaja v skladu z Zakonom o gasilstvu in Statutom Gasilske zveze Slovenije - gasilska društva se preko gasilskih zvez povezujejo v Gasilsko zvezo Slovenije. Gasilske zveze lahko povezujejo

gasilska društva ene ali več občin. V primeru, ko so v zvezo vključena društva več občin, se na nivoju občin organizirajo gasilska poveljstva. Ko pa zveza združuje društva samo ene občine, opravlja poveljstvo zveze tudi naloge gasilskega poveljstva občine. Posebej se gasilsko poveljstvo, v skladu z Zakonom, imenuje le v občinah, kjer so poklicne gasilske enote.

Nov Zakon o gasilstvu je opredelil organizacijsko-strokovne naloge gasilskih zvez in predpisal podpisovanje tripartitnih pogodb o opravljanju javne gasilske službe med Občino, prostovoljnim gasilskim društvom in gasilsko zvezo. S tem smo realizirali naloge programskih usmeritev 14. Kongresa. V tem Kongresnem obdobju pa nam mora biti naloga dosledno izvajanje zakonskih določil.

Gasilske zveze se na nivoju gasilskih regij povezujejo v regijske gasilske svete, ki so oblika delovanja gasilskih organizacij v posamezni gasilski regiji, nastali zaradi potrebe po izvajanju skupnih nalog na strokovno-operativnem področju.

Z nastajanjem novih občin – s tem tudi drobljenjem gasilskih zvez - je oblika dela na nivoju regije dobila vedno večjo vlogo. V času, ko smo imeli v Sloveniji 63 občin, smo imeli tudi toliko občinskih gasilskih zvez, sposobnih opravljati tudi najzahtevnejše strokovne naloge, nujno potrebne za razvoj in zagotavljanje operativne sposobnosti gasilskih enot. Z nastankom novih občin so nastajale tudi nove gasilske zveze. Trenutno v Sloveniji deluje 116 gasilskih zvez, katerih sposobnost za izvajanje pomembnih strokovnih nalog je bistveno padla. Trend nastajanja novih, manjših gasilskih zvez, se bo še nadaljeval. Ker veliko majhnih gasilskih zvez ne bo moglo skrbeti za načrtno in strokovno usposabljanje, opremljanje in druge naloge, ki jih imajo gasilske zveze, se bo še krepila potreba po vmesni organiziranosti med gasilskimi zvezami in Gasilsko zvezo Slovenije. Ta nivo organiziranosti bi moral premostiti težave, nastale zaradi povečevanja števila gasilskih zvez in zahtev po usklajenem in načrtnem usposabljanju, opremljanju in delovanju.

Zaradi pomena pri zagotavljanju uspešnosti in operativne sposobnosti gasilskih enot, ki ga ima povezovanje gasilstva na vmesnem nivoju med lokalnimi skupnostmi in državo, želimo po vzoru države tudi gasilsko organizacijo organizirati na pokrajinskem nivoju. Tako želimo na ravni pokrajin, ki jih bo organizirala država, organizirati pokrajinske gasilske zveze, ki bodo opravljale strokovne naloge na področju operativnih nalog, izobraževanja, preventive in organizacije ter načrtovanja in opremljanja gasilskih enot. Hkrati bodo nosilke povezovanja z organi zaščite in reševanja pri izvajanju skupnih nalog na področju zaščite in reševanja.

Naloge, ki jih gasilska organizacija opravlja pri izvajanju javne gasilske službe, presegajo naloge društvene in nevladne organizacije in so pomemben dejavnik sistema zaščite in reševanja. Zato si bomo prizadevali, da se organiziranje in delovanje pokrajinskih gasilskih zvez vključi med naloge, ki jih bodo izvajale bodoče pokrajine. Pokrajine bi morale zagotoviti ustrezne pogoje in sredstva za delovanje pokrajinskih gasilskih zvez.

Tudi v naslednjem Kongresnem obdobju moramo posvečati veliko pozornost industrijskemu gasilstvu. Njegov trend je še vedno v upadanju. Zavzemati se moramo za krepitev industrijskega gasilstva in njegovega enakopravnega povezovanja v gasilsko organizacijo. Spremljati je potrebno posledice uveljavljanja novih meril za organiziranje in opremljanje industrijskih gasilskih enot, ki v večji meri dopuščajo urejanje požarne varnosti v industriji s podpisovanjem pogodb z lokalnimi gasilskimi enotami. Industrijska gasilska društva lahko izvajajo tudi naloge javne gasilske službe, a morajo imeti zanje sklenjeno pogodbo z Občino.

V naslednjem kongresnem obdobju je potrebno poseben poudarek dati tudi zaposlenim gasilcem v prostovoljnih gasilskih društvih in v zvezah. Zaposlenim v prostovoljnih gasilskih organizacijah je potrebno zagotoviti ustrezno strokovno pomoč in sodelovanje ter primerljiv status, kot ga imajo zaposleni gasilci pri teritorialnih poklicnih gasilskih enotah.

Gasilska zveza Slovenije mora v prihodnje še povečati vpliv na področju izvajanja nalog širšega pomena, ki jih izvajajo poklicne gasilske enote in prostovoljna gasilska društva, ki jih je Vlada RS imenovala za opravljanje nalog v primeru prometnih nesreč, nesreč z nevarnimi snovmi, nesreč v daljših avtocestnih in drugih cestnih ter železniških predorih ter ob nesrečah na vodah.

Na osnovi sklepov zadnjega Kongresa je bilo veliko aktivnosti vloženi v krepitev in organiziranost gasilstva na obalno-kraškem območju in na zahodnem delu države. Veliko je bilo narejenega na področju sofinanciranja in nabave gasilske zaščitne in reševalne opreme ter zagotavljanja ustrezne operativne pomoči gasilskih enot iz notranjosti države. Manj uspešno pa je bilo ustanavljanje novih gasilskih društev na Krasu in Primorskem ter včlanjanje novih gasilcev v prostovoljna gasilska društva. Zato mora ta naloga - kot prioriteta - ostati tudi v naslednjem Kongresnem obdobju.

Poseben poudarek moramo dati problematiki požarov v naravi in v visokogorju. Za gašenje požarov v naravi moramo načrtno izvajati usposabljanja tudi za gasilce v notranjosti države. Za gašenje požarov v visokogorju pa moramo organizirati posebna usposabljanja za gasilce, ki bodo izvajali intervencije v visokogorju.

Prostovoljno delo

Številne nesreče in požari, v katerih je sodelovalo na tisoče prostovoljnih gasilcev, vedno znova kažejo na neurejen status prostovoljnih gasilcev in premalo cenjeno prostovoljno delo. Milijoni ur prostovoljnega dela nam doslej niso bili zadosten argument, s katerim bi odgovorne na državnih nivojih prepričali o pomenu ureditve statusa prostovoljnega gasilca. V skladu z usmeritvami, sprejetimi na 14. Kongresu na Bledu, smo v sodelovanju z resornim ministrstvom ob sprejemanju davčne zakonodaje pisali številne amandmaje, s katerimi smo želeli

zagotoviti boljše pogoje delodajalcev, ki zaposlujejo operativne gasilce. Žal smo bili neuspešni, zato je tudi v bodoče naša naloga in naloga državnih organov poiskati ustrezne rešitve za dokončno ureditev statusa prostovoljnega gasilca in zagotovitev določenih bonitet za člane operativnih gasilskih enot v prostovoljnih gasilskih društvih (popusti pri prostovoljnem zdravstvenem zavarovanju, olajšave pri dohodnini, oprostitvev gasilskega davka - ko bo uveden ...).

Prostovoljno delo v naši organizaciji moramo tudi v bodoče stimulirati z ustrezno politiko podeljevanja gasilskih priznanj in odlikovanj, ki jih člani naše organizacije prejmejo za svoje nesebično in prostovoljno delo na nivojih od gasilskega društva do Gasilske zveze Slovenije.

Slovensko prostovoljno gasilstvo je nacionalno bogastvo in fenomen, ki je v svetu redkost. Pri urejanju statusa gasilca ne moremo iskati podobnih rešitev v državah EU, ampak moramo sami poiskati ustrezne rešitve za ureditev le-tega. Država se pri urejanju statusa prostovoljnega gasilca ne more sklicevati na evropsko prakso.

S Pravilnikom, ki ga je predpisal minister, smo realizirali sklep o ureditvi zdravstvenih pregledov prostovoljnih gasilcev. V naslednjem Kongresnem obdobju moramo zagotoviti zdravstvene preglede za vse operativne gasilce. Zavzemati se moramo za zagotavljanje sredstev za izvajanje zdravstvenih pregledov na nivoju države in lokalnih skupnosti, pri tem moramo izhajati iz dejstva, da so gasilske enote - poleg opravljanja javne gasilske službe v okviru domače lokalne skupnosti - namenjene izvajanju operativnih nalog tudi izven svoje lokalne skupnosti.

Dosledno moramo spoštovati zakonska določila o zdravstvenem in nezgodnem zavarovanju gasilcev. Vse gasilce moramo zavarovati tudi za primer odgovornosti.

V naslednjem Kongresnem obdobju moramo (skupaj z državo) urediti invalidsko in pokojninsko zavarovanje gasilcev.

Zavzemati se moramo, da bo država posebej zavarovala gasilce, ki sodelujejo na velikih intervencijah in jim tako zagotovila večjo varnost v primeru poškodb, nastalih na intervencijah.

Preventivna dejavnost

Okrepiti je potrebno aktivnosti na področju požarne preventive. Požarna statistika še vedno kaže na porast števila požarov. Vzroki nastankov požarov nas opozarjajo, da več kot polovico vseh požarov povzročijo človeška malomarnost, nepozornost in neznanje. Zato je potrebno pripraviti konkretne aktivnosti za osveščanje ljudi in širjenje požarnovarnostne kulture, katere dvig bo vplival na zmanjšanje števila požarov in na pravilno ravnanje občanov v primeru požara.

V zvezi s tem je potrebno okrepiti sodelovanje vseh dejavnikov, ki delujejo na področju požarnega varstva in gasilstva in s skupnimi programi doseči zmanjšanje števila požarov. Podobne aktivnosti smo v mesecu varstva pred požari že izvajali skupaj z Upravo RS za zaščito in reševanje, Inšpektoratom za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, Združenjem za požarno varnost, Strokovnim združenjem slovenskih poklicnih gasilcev, Zavodom za gozdove in drugimi.

Na nivoju Gasilske zveze Slovenije mora delovati komisija, sestavljena iz predstavnikov ključnih organizacij, ki delujejo na področju požarnega varstva in gasilstva. Na osnovi požarne statistike in najpogostejših problemov s področja požarne preventive mora komisija izdelati natančen program dela, usmerjen v odpravljanje vzrokov požarov in zmanjšanje števila požarov. Komisije, ki bodo delovale na podlagi programa Gasilske zveze Slovenije, se morajo organizirati tudi v gasilskih zvezah, v gasilskih društvih pa naj za izvajanje programa poskrbijo upravni odbori.

V okviru konkretnih preventivnih akcij se izvajajo posveti, izdela se strokovno-propagandno gradivo in druge aktivnosti, s katerimi se osvešča občane za varno življenje. Pri izvajanju akcij se vključujejo tudi mediji.

Nadaljevali bomo z vsebinami meseca varstva pred požari, ki morajo biti tudi v prihodnje vsakoletni vrhunec preventivnih aktivnosti. Slovenski prostovoljni gasilci se bomo zavzemali, da se v skladu s predpisi v šolah in drugih javnih objektih, kjer se zbira veliko število ljudi, enkrat letno izvede evakuacija kot pomemben ukrep v primeru požara. Pri tem bomo gasilci sodelovali kot najpomembnejša splošna reševalna služba, ki skrbi za osveščanje in preventivno dejavnost.

Zakonodaja

V predhodnem Kongresnem obdobju so bili popravljeni oz. na novo izdani vsi pomembnejši zakoni, ki urejajo področje požarnega varstva in gasilstva. Sprejeti so bili naslednji zakoni:

- Zakon o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami,
- Zakon o gasilstvu,
- Zakon o varstvu pred požari,
- Zakon o društvih,
- Zakon o varstvu pred utopitvami.

Posebej pomemben za gasilstvo je Zakon o gasilstvu. Zakon o gasilstvu je na predlog Gasilske zveze Slovenije uredil najpomembnejša vprašanja za gasilsko organizacijo:

- država zagotavlja pogoje za posodabljanja gasilske zaščitne in reševalne opreme, s čimer je bilo uzakonjeno dosedanje sofinanciranje gasilske zaščitne in reševalne opreme;
- javno gasilsko službo lahko opravlja le tista gasilska enota v gasilskem društvu, ki se preko gasilske zveze povezuje v Gasilsko zvezo Slovenije, s tem se rešuje problem Zakona o društvih in obvezno povezovanje prostovoljnih gasilskih društev v gasilske zveze in Gasilsko zvezo Slovenije;
- gasilsko poveljstvo, sestavljeno iz poveljnikov prostovoljnih in poklicnih gasilskih enot, imenuje občinskega gasilskega poveljnika - le v občinah, kjer so poklicne gasilske enote, imenovanje poveljnika na predlog poveljstva opravi župan;
- v Gasilski šoli deluje Programski svet, Gasilska šola pa se znotraj Izobraževalnega centra za zaščito in reševanje Ig organizira kot samostojna notranja organizacijska enota;
- gasilske zveze z Občino podpisujejo tripartitno pogodbo - pomen in vloga gasilskih zvez je jasno opredeljena v Zakonu; gasilske zveze imajo možnost vplivati na pripravo programa dela, usposabljanja in opremljanja ter porabo državnih sredstev;
- Zakon opredeljuje imenovanje in naloge poveljnikov gasilskih zvez in regijskih gasilskih poveljnikov;
- Zakon posebej opredeljuje odsotnost delavca z dela za opravljanje nalog javne gasilske službe;
- urejeno je pokrivanje stroškov gasilskih enot pri izvajanju velikih intervencij izven domače lokalne skupnosti;
- Zakon uvaja *gasilsko znamko*, od katere prispevek gre v korist gasilske organizacije.

V preteklem Kongresnem obdobju smo v skladu z novim Zakonom o gasilstvu začeli uveljavljati tripartitno pogodbo in pomen gasilske zveze, ki je v nekaterih občinah župani niso želeli priznavati v tistem pravem pomenu organizacije, odgovorne za strokovne naloge gasilstva, povezane z načrtnim kadrovanjem in usposabljanjem gasilcev, usklajenim razvojem ter opremljanjem gasilskih enot ter načrtovanjem in usklajevanjem gasilskih organizacij. Pri tem smo morali uskladiti enotno stališče z Ministrstvom za obrambo, nosilcem priprave Zakona in Računskim sodiščem, katerega stališča so nekatere občine neustrezno tolmačile in vztrajale pri dvopartitnih pogodbah med PGD in Občino, s čimer so zanikale vlogo in pristojnosti gasilskih zvez. Pri tem se je pokazala pozitivna stran Zakona o gasilstvu in njegovega določila, da lahko javno gasilsko službo opravljajo le enote gasilskih društev, povezanih v gasilske zveze, ki so članice Gasilske zveze Slovenije. V preteklosti je bilo veliko primerov neupravičenega ustanavljanja gasilskih društev z namenom opravljanja nalog gasilstva kot pridobitne dejavnosti. Nov Zakon pa je uredil tudi pristojnosti gasilskih zvez, saj natančno opredeljuje pomen in njihove naloge. S tem smo v praksi preseglili razkorak med Zakonom o društvih in Zakonom o gasilstvu, ki določa, da lahko javno gasilsko službo opravljajo le gasilske enote, ki so članice gasilskih zvez in Gasilske zveze Slovenije. Tako Zagotavlja Zakon enotnost slovenske gasilske organizacije. V tem Kongresnem obdobju moramo vztrajati na doslednem uveljavljanju določil Zakonov in pri pripravi podzakonskih aktov.

Nujno moramo oblikovati skupna pravila službe poklicnih in prostovoljnih gasilcev, ki so zaradi nastajanja novega Zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o gasilstvu zastala. Pri tem je potrebno natančneje opredeliti določila Zakona o gasilstvu o operativnem sodelovanju poklicnih in prostovoljnih gasilcev. Zakon o gasilstvu opredeljuje skupna poveljstva poklicnih in prostovoljnih gasilskih enot na nivoju občin in vodenje gasilskih enot v primeru, ko na intervenciji sodeluje večje število le-teh.

V predhodnem kongresnem obdobju je bila sprejeta nova (spremenjena) Uredba o organiziranju, opremljanju in usposabljanju sil za zaščito, reševanje in pomoč, v kateri so objavljena Merila za organiziranje in opremljanje gasilskih enot, ki natančno določajo kategorizacijo gasilskih enot. Ker merila opredeljujejo tudi organizacijske spremembe gasilskih enot in prinašajo določene spremembe v opremljenosti gasilskih enot, se moramo zavzemati za realizacijo določil Uredbe. Ravno tako moramo pripraviti programe za izvajanje opremljanja gasilskih enot. Uskladiti jih moramo z organi občin in župani ter vztrajati, da se ti programi sprejmejo in realizirajo na nivoju občin.

Uredba o organiziranju, opremljanju in usposabljanju sil za zaščito, reševanje in pomoč v skladu z Zakonom o varstvu pred utopitvami predvideva možnost organiziranja ekip za reševanje na vodi tudi v okviru gasilskih enot. Gasilskim organizacijam, ki se bodo odločile za opravljanje nalog reševanja na vodi in iz vode, bomo nudili ustrezne strokovne podlage za izvajanje nalog reševanja na vodi. V dogovoru z Upravo RS za zaščito in reševanje se bomo zavzemali, da se organizirajo, usposobijo in opremijo tudi ekipe za prvo pomoč v tistih gasilskih enotah, ki bodo to želele.

Sprejet in objavljen je Pravilnik o zdravstvenih pregledih gasilcev, ki bo bistveno vplival na varnost gasilcev. Zdravstveni pregledi so opredeljeni dvonivojsko – preprostejši zdravstveni pregledi za operativne gasilce in zahtevnejši za operativne gasilce, ki opravljajo najzahtevnejše naloge ter pri svojem delu uporabljajo izolirne dihalne aparate. Pripraviti moramo programe za načrtno izvajanje zdravstvenih pregledov gasilcev v skladu z določili meril. Zavzemali se bomo, da se skrajšajo roki za zdravstvene preglede za zahtevna dela v gasilstvu.

V nadaljevanju priprav za ustanovitev pokrajnih se bomo zavzemali tudi za ustrezno ureditev gasilstva v njih - s poudarkom na ustanovitvi pokrajinskih gasilskih zvez. Zanje bodo sredstva in pogoje za delo zagotavljale

pokrajine. Pri delovanju in izvajanju javne gasilske službe na območju posameznih pokrajin se bomo zavzemali, da se bo ohranilo število gasilskih enot in število poklicnih gasilcev.

Tudi v bodoče se moramo zavzemati za ustrezno mesto in vlogo gasilske organizacije pri nastajajoči zakonodaji in kot samostojne sile v sistemu zaščite in reševanja.

Financiranje

Financiranje gasilstva in požarnega varstva se v skladu z veljavnimi zakoni izvaja iz sredstev:

- lokalnih skupnosti,
- države,
- zavarovalnic,
- gasilske znamke,
- donatorjev,
- virov lastnih prihodkov in
- požarnega davka.

Financiranje na nivoju lokalnih skupnosti je še vedno zelo različno in odvisno od posluha posameznega občinskega vodstva za delovanje gasilstva. V skladu s smernicami 14. kongresa smo se pri sprejemanju Zakona o financiranju občin z resornim ministrstvom zavzemali za uvedbo meril, ki bi, glede na ogroženost, zagotavljala enakomernejše financiranje gasilstva v občinah. Žal tudi ta amandma ni bil sprejet. Tudi v bodoče nam ostanejo le priporočila o zagotavljanju 3 % sredstev primarne porabe občinskega proračuna za delovanja gasilstva. Tudi v naslednjem kongresnem obdobju se bomo z državnimi in občinskimi organi zavzemali za zadostno financiranje gasilstva na nivoju občine.

Zavzemali se bomo za izvajanje Zakona o gasilstvu, ki določa podpis tripartitne pogodbe med prostovoljnim gasilskim društvom, gasilsko zvezo in občino ter zagotavljanje sredstev za delovanje gasilskih zvez. Za čim racionalnejšo porabo sredstev se bomo zavzemali za financiranje gasilskih društev preko gasilskih zvez.

V skladu s smernicami predhodnega Kongresa smo uspešno uzakonili gasilsko znamko, katere sredstva smo namenili, v skladu z Zakonom, spodbujanju delovanja gasilske mladine in izenačevanju opremljenosti gasilstva. Zanj se bomo zavzemali tudi v bodoče in pridobljena sredstva uporabili v skladu z Zakonom.

V skladu s predhodnimi Kongresnimi določbami smo se aktivno vključili v izdelavo meril za sofinanciranje gasilskih enot širšega pomena, s katerimi smo zagotovili urejen sistem sofinanciranja gasilskih enot po enotnih kriterijih. Tudi v bodoče moramo sodelovati z Upravo RS za zaščito in reševanje pri vodenju politike in organizaciji delovanja gasilskih enot širšega pomena. Poseben poudarek moramo nameniti ustreznim kadrovski in strokovni zastopanosti gasilskih enot in njihovi opremljenosti.

Sofinanciranje gasilske zaščitne in reševalne opreme na podlagi vsakoletnih razpisov za zagotavljanje načrtnega posodabljanja in modernizacije gasilske zaščitne in reševalne opreme ima podlago v Zakonu o gasilstvu. S tem smo uresničili nalogo predhodnega Kongresa. Na ta način posredno spodbujamo nabavo standardizirane in tipizirane gasilske opreme.

Z letom 2008 se uveljavlja tudi sofinanciranje opremljanja gasilskih enot v manj razvitih občinah. Cilj v naslednjem Kongresnem obdobju je, da bi zagotovili sofinanciranje v višini ene tretjine vrednosti opreme. Zavzemali se bomo, da se sredstva v ta namen povečujejo in bi se načrtno začele zmanjševati vse večje razlike v opremljenosti med občinami.

Gasilska organizacija se bo zavzemala, da se v programih na ravni države in v okviru sofinanciranja tudi v prihodnje prednostno zagotavlja zaščitna in reševalna oprema za gašenje požarov v naravnem okolju, za reševanje na vodi in še posebej za delovanje gasilcev ob neurjih, poplavih in podobnih nesrečah. Izkušnje preteklih let kažejo, da je za posredovanje pri navedenih nesrečah opremljenost neustrezna oz. slaba.

Pri požarnem skladu, čeprav se požarna taksa ni povečala, smo dosegli dosledno odvajanje sredstev požarne takse v državni proračun. S tem je bil dosežen cilj Kongresa, saj se na nivoju države zbere letno približno 6,180.000 evrov. Pri sredstvih požarnega sklada se moramo tudi v bodoče zavzemati za večji vpliv organov Gasilske zveze Slovenije pri porabi sredstev na nivoju države in za načrtno porabo sredstev v skladu z Zakonom o varstvu pred požari na nivoju občin.

Zavzemali se bomo, da se po uveljavitvi Zakona o davku na nepremičnine čim prej uveljavi tudi Zakon o požarnem davku.

Založniška dejavnost

Na Gasilski zvezi Slovenije bomo tudi v bodoče krepili založniško dejavnost. Pripravljali in izdajali bomo strokovno literaturo s področja gasilstva in varstva pred požari. Pomembnejša naloga bo tudi okrepljeno izdajanje preventivno-propagandnega gradiva.

Revija Gasilec ima zelo velik strokovni in promocijski pomen, zato moramo v naslednjem kongresnem obdobju zagotoviti njen nadaljnji razvoj. Vsebinsko in oblikovno moramo slediti sodobnim trendom razvoja in zagotoviti rast naklade.

Kulturna dejavnost

Kultura je od ustanovitve stalna spremljevalka naše organizacije, zato moramo tudi v bodoče nameniti velik poudarek temu področju. Za gasilske pevske zборе in godbe moramo pri pristojnih državnih organih zagotoviti ustrezen status, ki jim bo zagotavljal enake pogoje dela, kot jih imajo sorodne organizacije pri kulturnih društvih. Nadaljevati je potrebno s tradicionalnimi letnimi srečanji gasilskih pevskih zborov in godb. Tako bomo ohranjali tradicijo delovanja gasilskih društev na kulturno-prosvetnem področju.

Mednarodno sodelovanje

Tudi v preteklem kongresnem obdobju smo intenzivno delovali na mednarodnem področju. Posebej aktivni smo bili v okviru mednarodne gasilske organizacije CTIF, kjer smo sodelovali na zasedanjih delegatske skupščine, v komisijah, kjer imamo svoje člane, ter na številnih simpozijih. Udeležili smo se vseh gasilskih olimpijad. Bili smo pobudnik ustanovitve Komisije podonavskih držav. Maja 2006 smo bili v ICZR na Igu organizator Simpozija mladinske komisije CTIF. Na njem je bila predstavljena pomembna tema - *Marketing in mladi v gasilski organizaciji*. V septembru 2006 smo na Brdu pri Kranju organizirali Delegatsko konferenco CTIF in simpozij na temo nevarnih snovi. Zasedal je tudi Izvršni odbor CTIF. V letu 2007 smo gostili Komisijo podonavskih držav.

Na nivoju Gasilske zveze Slovenije bo svoje delo nadaljeval Nacionalni komite CTIF, ki bo redno spremljal in načrtoval aktivnosti Gasilske zveze Slovenije v okviru Mednarodne gasilske organizacije CTIF.

Še naprej se moramo vključevati v delo mednarodne organizacije CTIF in proučiti možnosti za sodelovanje naših članov v tistih komisijah, kjer jih še nimamo. Preko CTIF in organov, odgovornih za delovanje varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami v EU, si bomo prizadevali za izboljšanje statusa prostovoljnega gasilca in prostovoljnih reševalcev sploh. O tem smo veliko govorili ob spreminjanju naše zakonodaje, vendar nismo dosegli najboljših rezultatov. S komisijami na ravni EU moramo doseči dogovor o drugačnem vrednotenju aktivnosti prostovoljnih gasilcev.

Zavzemati se moramo za dobro sodelovanje z gasilci sosednjih držav in težiti k zagotavljanju pogojev za čim uspešnejše medsebojno sodelovanje na strokovno-operativnem področju, še posebej v primeru pomoči ob nesrečah. Za izhodišča moramo imeti sprejete meddržavne sporazume o sodelovanju na področju varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami in dogovore, ki jih skupaj z občinami na obmejnem področju že izvajajo nekatere GZ. Takšne dogovore je potrebno konkretizirati, ažurirati ter spremljati njihovo izvajanje.

Podpirali bomo razne oblike mednarodnih srečanj gasilcev, na katerih so prisotni tudi gasilci iz Slovenije (Sternfahrt ...).

STROKOVNO-OPERATIVNE NALOGE

Operativna organiziranost

Operativna organiziranost gasilskih enot mora zagotavljati stalno operativno pripravljenost gasilskih enot za izvajanje javne gasilske službe. Usklajena mora biti z merili za razvrščanje in opremljanje gasilskih enot. Pri tem moramo vztrajati na njihovi ustrezni kadrovske popolnitvi in opremljenosti. Gasilske enote, ki kadrovske ne izpolnjujejo zahtev meril, jih morajo v zakonskem roku dopolniti. V kolikor jim to ne uspe, se ustrezno prekategorizirajo v nižje kategorije. Pri prekategorizaciji gasilskih enot v kategorijo 1a se mora zagotoviti pokrivanje teritorija skupaj z višje kategorizirano gasilsko enoto.

Zavzemati se moramo za izdelavo in posodabljanje operativnih načrtov. Doseči moramo, da bodo izdelani na vseh nivojih - gasilskih društev, občin in gasilskih zvez. Sestavni del operativnih načrtov so načrti aktiviranja gasilskih enot, ki morajo biti izdelani in tekoče vzdrževani. Upoštevati morajo prioriteto aktiviranja gasilskih enot. Najprej se aktivira domača gasilska enota, v primeru zahtevnejših požarov (požari stanovanjskih in industrijskih objektov ter drugi zahtevnejši požari) pa domača in hkrati osrednja gasilska enota. Pri velikih prometnih nesrečah, v kolikor je to potrebno glede na nastale razmere, se hkrati aktivira domača in gasilska enota širšega pomena, pri nesrečah z nevarnimi snovmi pa hkrati enota širšega pomena in osrednja gasilska enota občine, kjer je nastala nesreča. Pri aktiviranju je potrebno upoštevati načelo postopnosti in racionalnosti uporabe sil.

V predhodnem Kongresnem obdobju smo, skupaj z državnimi organi, uspeli realizirati sklep, da lahko nižje kategorizirane gasilske enote aktiviramo kombinirano - s sirenami za javno alarmiranje in s pozivniki. Izdana je tudi uredba, ki natančno določa znak za aktiviranje gasilskih enot preko siren za javno alarmiranje. Uzakonjeno je, da bo država postopoma prevzela celoten sistem javnega alarmiranja. Naša naloga je, da dosledno pripravimo in izvajamo načrte aktiviranja gasilskih enot.

Nadaljevali bomo s pripravo skupnih Pravil gasilske službe prostovoljnih in poklicnih gasilcev. Pripraviti jih moramo v skladu z izhodišči, določenimi z Zakonom o gasilstvu. Nato bomo pripravili še interna pravila za prostovoljno gasilstvo, ki bodo urejala področja, ki v skupnih pravilih ne bodo opredeljena.

Kljub velikim naporom imamo še vedno odprto področje statusa prostovoljnega gasilca in njegove odsotnosti z dela v času opravljanja javne gasilske službe. To ostaja tudi v bodoče naša prioritarna naloga. Skupaj z državnimi organi moramo prostovoljnemu gasilcu zagotoviti ustrezne pogoje za opravljanje javne gasilske službe. Pri tem morajo operativni vodstveni kadri poskrbeti za tako organizacijo operativne pripravljenosti, ki bo upoštevala delovne obveznosti posameznih gasilcev in jih v času njihove obveznosti ne bodo vključevali v sestav dežurne operativne enote. Za večje intervencije, ki bodo zahtevale vključevanje tudi tistih operativnih gasilcev, ki imajo v času intervencije delovne obveznosti, pa mora država z delodajalci najti ustrezne rešitve, ki bodo omogočale odsotnost gasilcev za opravljanje javne gasilske službe. Pri tem ne sme biti ogroženo delovno mesto gasilca.

Za opravljanje intervencij ob velikih požarih ter naravnih in drugih nesrečah smo v skladu s sklepi predhodnega Kongresa uspeli zagotoviti sistemsko pokrivanje stroškov udeležbe gasilskih enot na intervencijah izven domače lokalne skupnosti. Naloga v naslednjem Kongresnem obdobju je organizacija pomoči gasilcev za izvajanje nalog intervencije izven domače občine, v skladu z državnim načrtom, ki ga je za aktiviranje gasilskih enot potrebno razširiti na vse velike intervencije, ne le za velike požare v naravi.

Jasno se moramo opredeliti, da je gasilska organizacija samostojna gasilska organizacija, ki ima z lokalno skupnostjo sklenjeno pogodbo o opravljanju javne gasilske službe. To pomeni, da mora gasilska enota, ki se odloči za pomoč izven domače lokalne skupnosti, zagotoviti ustrezno operativno pripravljenost v domači lokalni skupnosti, ne potrebuje pa soglasja župana za odhod na intervencijo v drugo lokalno skupnost. Načelo medsebojne pomoči gasilcev je eno od ključnih načel gasilske organizacije in je povezano tudi s samostojnostjo gasilske organizacije.

Za vodenje velikih intervencij velikih naravnih nesreč bomo pri Gasilski zvezi Slovenije tudi v bodoče razvijali predvidoma dva štaba, ki se bosta aktivirala v primeru velike gasilske intervencije. Načrtno se bosta pripravljala in usposabljala za vodenje velikih intervencij za določene vrste nesreč (veliki požari v naravi, poplave, potresi).

Za delovanje štaba bo v naslednjem Kongresnem obdobju na nivoju države kupljeno večje poveljniško vozilo PV-2, locirano v IC na Igu. Vozilo se bo uporabljalo za usposabljanje gasilcev in za vodenje velikih intervencij.

V naslednjem Kongresnem obdobju moramo zagotoviti, da bodo vsi gasilci, ki izvajajo javno gasilsko službo, v skladu z merili opravili zdravstvene preglede, določene s Pravilnikom. Do konca Kongresnega obdobja moramo pripraviti pogoje, da bodo gasilci, ki izvajajo notranje napade, opravili usposabljanja za izvajanje le-teh.

Pri organiziranju in delovanju gasilskih enot bomo tudi v bodoče vztrajali na samostojnosti gasilske organizacije in na lastnem sistemu vodenja. Širše bomo delovali kot sestavni del sistema sil za zaščito in reševanje.

Usposabljanje

Usposabljanje gasilskega kadra bo še naprej naša prioritarna naloga. Pri tem se moramo zavzemati za usposabljanje, ki bo zagotavljalo ustrezno strokovno znanje gasilcev in operativno-vodstvenega kadra za izvajanje nalog javne gasilske službe v skladu z Merili za razvrščanje in opremljanje gasilskih enot. Z učnimi programi in oblikami usposabljanja moramo slediti zahtevam, ki jih prinaša sodoben razvoj tehnike in novih tehnologij.

Zagotoviti moramo delovanje Gasilske šole, ki mora postati temelj izvajanja najzahtevnejših oblik usposabljanja gasilcev in priprave učnih pripomočkov ter strokovne literature. Aktivno moramo sodelovati pri vodenju in delovanju Gasilske šole ter pripravah njenega programa dela. V letošnjem letu mora biti šola tudi formalno organizirana in oblikovana. V njenem okviru se mora razviti možnost praktičnega preizkušanja gasilske zaščitne in reševalne opreme. Skupaj z Upravo RS za zaščito in reševanje se bomo zavzemali za nadaljnji razvoj Izobraževalnega centra za zaščito in reševanje na Igu z enotama v Sežani in Pekrah. V Sežani se morajo razvijati predvsem programi in oblike usposabljanja, povezane s požari v naravnem okolju v najširšem smislu, v Pekrah pa različni programi usposabljanja gasilcev in tisti, ki se izvajajo na ravni regije za območje vzhodnega dela države.

Učne programe za usposabljanje gasilcev in gasilskih vodij moramo ves čas spremljati in jih posodabljati. Učne programe moramo pripraviti tako, da bodo kandidatom dajali potrebno znanje za opravljanje nalog gasilcev na različnih nivojih. Še posebej je treba usposobiti gasilce za izvajanje namenskih nalog, ki so po načrtih predvideni za nudenje pomoči na drugih območjih države, zlasti za pomoč ob velikih požarih v naravnem okolju, vremenskih ujmah, velikih prometnih nesrečah oz. ob nesrečah v avtocestnih predorih. Skrbeti moramo tudi za redno obnavljanje znanja gasilcev.

Usposabljanje poveljnikov gasilskih društev v praksi ni dalo zadovoljivih rezultatov po odzivu tečajnikov na usposabljanje in po nivoju znanja tečajnikov. V naslednjem Kongresnem obdobju je potrebno spremeniti sistem usposabljanja poveljnikov PGD. Poiskati moramo ustrezne rešitve usposabljanja poveljnikov v okviru vsebin za usposabljanje vodij enot (gasilskih častnikov), ki jih je potrebno razširiti na znanja za poveljnike PGD. Proučiti je treba možnosti internatskega usposabljanja gasilskih častnikov, ki prevzemajo najzahtevnejše naloge vodenja operativnih gasilskih enot v gasilskih društvih.

Nadaljevati je treba z načrtnim usposabljanjem vodij intervencij, kar se je v predhodnem obdobju dobro pokazalo pri vodenju najzahtevnejših gasilskih intervencij.

Končni cilj priprave učnih programov je izenačevanje standardov znanja poklicnih in prostovoljnih gasilcev, ki jih Zakon o gasilstvu predvideva do leta 2015. V skladu z zahtevami za izvajanje javne gasilske službe moramo razvijati programe za nazive specialnosti. Priprava programov mora biti prilagojena sodelovanju gasilskih enot z drugimi enotami v sistemu zaščite in reševanja.

Usposabljanje gasilcev moramo prilagoditi zahtevam in tempu sodobnega življenja. V proces usposabljanja in izobraževanja gasilcev moramo vključiti metode sodobne računalniške in virtualne tehnologije. Razviti moramo možnost usposabljanja gasilcev na daljavo, ki bo tečajnikom omogočilo na domu učenje tistih vsebin, ki niso pogojene z njihovo fizično prisotnostjo na usposabljanju.

Zagotoviti moramo ustrezne avdio-vizualne pripomočke za lažje podajanje snovi tečajnikom in čim realnejše pogoje za praktično usposabljanje gasilcev.

Nadaljevati moramo z usposabljanjem ustreznega inštruktorskega in predavateljskega kadra. Še naprej moramo razvijati aktiv predavateljev in študijske skupine predavateljev za posamezna strokovna področja.

V okviru požarnega sklada se morajo še naprej zagotavljati sredstva za izvajanje gasilskega usposabljanja. Na nivoju države pa se morajo zagotoviti ustrezna sredstva za delovanje in opremljanje ter vzdrževanje Gasilske šole z obema enotama.

Gasilska zaščitna in reševalna oprema

Gasilska zaščitna in reševalna oprema, ki se uporablja v gasilski organizaciji, mora biti v skladu z ustreznimi standardi in tipizacijo Gasilske zveze Slovenije. Opremljanje gasilskih enot se mora na vseh nivojih izvajati v skladu z Merili za organiziranje in opremljanje gasilskih enot in v skladu z Operativnimi gasilskimi načrti.

Stanje osebne zaščitne opreme se je v zadnjem Kongresnem obdobju izboljšalo, še vedno pa ni zadovoljivo, zato mora biti pomembna naloga tudi tega Kongresnega obdobja pospešeno opremljanje gasilskih enot z osebno zaščitno opremo.

Z nabavo izolirnih dihalnih aparatov iz sredstev požarnega sklada se je bistveno izboljšala opremljenost na tem področju. Pojavili pa so se problemi pri njihovem servisiranju. Njihovo ustrezno servisiranje mora biti prioriteta naloga naslednjega kongresnega obdobja.

V naslednjem Kongresnem obdobju bomo izvedli prehod na uporabo digitalnih radijskih postaj. Pri tem se moramo zavzemati za kompatibilnost obeh sistemov, ki bo zagotavljal uporabo analognih radijskih postaj do njihove izrabiljenosti. Pri uvedbi digitalnega sistema radijskih zvez se moramo zavzemati za vključevanje vseh prednosti sodobne tehnologije pri uporabi v gasilske namene.

Nadaljevati moramo z opremljanjem gasilcev s pozivniki. Njihova življenjska doba je kratka, kar zahteva stalno načrtno nabavo. Pri nabavi moramo dati velik poudarek njihovi uporabnosti in ustrezni zmogljivosti. Načrtovana nabava mora zagotavljati ustrezno število pozivnikov za uspešno izvajanje načrta aktiviranja gasilskih enot. V nabavo se morajo vključiti tudi lokalne skupnosti.

V programih opremljanja na lokalni, regijski in državni ravni se bomo zavzemali za prednostno zagotavljanje zaščitne in reševalne opreme za požare v naravnem okolju, za reševanje ob velikih vremenskih ujmah, velikih prometnih nesrečah in ob drugih nesrečah, ki jih lahko povzročijo sodobni viri ogrožanja.

Nadaljevati moramo s spremljanjem razvoja gasilske zaščitne in reševalne opreme in slediti s tipizacijo le-te. V naslednjem Kongresnem obdobju bomo velik poudarek dali preverjanju ustreznosti kakovosti opreme tistih proizvajalcev, ki imajo z Gasilsko zvezo Slovenije podpisano pogodbo in uporabljajo znak kakovosti Gasilske zveze Slovenije.

Slediti moramo zahtevam Meril za organiziranje in opremljanje gasilskih enot in z lokalnimi skupnostmi doseči, da se pripravijo načrti nabave gasilske zaščitne in reševalne opreme v skladu s potrebami, ki jih določajo Merila.

Na nivoju Gasilske zveze Slovenije moramo poenotiti nabavo večje in zahtevnejše opreme, posebej gasilskih vozil, in s skupnimi naročili pri prodajalcih izposlovati ugodnejše pogoje nakupa kakovostne opreme.

S sofinanciranjem gasilske zaščitne in reševalne opreme moramo še naprej vzpodbujati nabavo tipizirane in standardizirane opreme, ki jo gasilske enote nabavljajo v skladu z Merili za organiziranje in opremljanje gasilskih enot.

Gasilska tekmovanja

Tudi v bodoče morajo biti pomemben del strokovnega usposabljanja gasilcev.

Gasilska tekmovanja se bodo izvajala v zamiku dveh let po dveh različnih programih. Prvi program tekmovanja bo prilagojen mednarodnemu programu tekmovanja CTIF. V okviru tega se bodo tekmovalne enote uvrstile tudi na gasilsko olimpijado.

Drugi program tekmovanja pa bo ponazarjal dejansko delo gasilcev na gasilskih intervencijah. Sestavljen bo iz praktičnega in teoretičnega dela. Tekmovalne discipline bodo oblikovane tako, da bodo zagotavljale preverjanje psihofizičnih sposobnosti in znanja operativnih gasilcev v skladu z določili Zakona o gasilstvu.

Tekmovanja bomo izvajali po ustaljenem programu na nivoju gasilskih društev, gasilskih zvez, gasilskih regij in Gasilske zveze Slovenije.

V skladu z dobrimi izkušnjami bomo nadaljevali tudi s pokalnimi gasilskimi tekmovanji. Ta dajejo tekmovalcem ustrezne izkušnje, ki jih tekmovalne enote potrebujejo za uspešne nastope na večjih gasilskih tekmovanjih.

Skrbeli bomo za nenehni razvoj gasilskih tekmovanj in za usposabljanje ter obnavljanje znanja gasilskih sodnikov.

Aktivno se bomo vključevali v priprave tekmovalnih enot, ki bodo sodelovale na mednarodnih tekmovanjih, še posebej pa bomo posvečali veliko pozornost tekmovalnim enotam in sodnikom, ki se bodo udeležili mednarodnega gasilskega tekmovanja v organizaciji CTIF – gasilske olimpijade.

Informacijski sistem

V naslednjem Kongresnem obdobju moramo nenehno skrbeti za vzdrževanje in razvoj gasilskega informacijskega sistema Vulkan.

V tem kongresnem obdobju smo uspeli vzpostaviti računalniško poslovanje med gasilskimi organizacijami, v naslednjem pa moramo poskrbeti za dokončno izdelavo baze podatkov in za povezljivost sistema z drugimi informacijskimi sistemi v sistemu zaščite in reševanja.

MLADINA

Mladi so bogastvo naše organizacije in garant za njen nadaljnji obstoj. Zato moramo programe pripraviti v smislu pridobivanja najmlajših, ki se bodo skozi delo in program pripravljali za zahtevno delo v operativni enoti. Področje mladine mora biti vtakano v delo naše organizacije v skladu s Statutom Gasilske zveze Slovenije.

Usposabljanje moramo gasilske mentorje, da bodo svojo ljubezen do dela z mladimi skozi ustrezne tečaje specialnosti in druga usposabljanja dopolnili z znanjem za sodoben pristop in delo z gasilskim podmladkom. Programe mladih moramo oblikovati tako, da bomo čim več mladih zadržali tudi v kritičnem obdobju mladostnika, ko jih največ zapusti naše vrste.

Nadaljevati in razvijati moramo programe letovanj, taborjenj... za čim večjo motivacijo in delo mladih v gasilski organizaciji. Pri občinah in državnih organih moramo zagotoviti ustrezna finančna sredstva za mladinske programe.

Tudi v bodoče moramo negovati ustaljene programe mladih v gasilski organizaciji, kot so društva Mladi gasilec, razni kvizi, orientacije, vsakoletno srečanje slovenske in hrvaške mladine ...

Na vseh nivojih moramo organizirati mladinske komisije in svete, ki bodo pripravljali ustrezne programe dela mladih in opozarjali ter odpravljali pomanjkljivosti na tem področju.

Povezati se moramo z ravnatelji in učitelji osnovnih šol ter pripraviti programe, ki bodo mlade seznanjali z delom gasilske organizacije in jih navdušili za včlanitev v gasilska društva. Še naprej se moramo zavzemati za nadaljnje delo in aktivnosti društev Mladi gasilec, ki imajo velik prispevek pri širitvi požarnovarnostne kulture.

Zavzemati se moramo za vključitev ustreznih vsebin s področja gasilstva in požarnega varstva v učne programe osnovnošolcev in srednješolcev. Skupaj z Upravo RS za zaščito in reševanje bomo nadaljevali s prizadevanji za uvedbo izbirnega predmeta v osnovni šoli, ki bo zagotavljal temeljne vsebine zaščite in reševanja, ki bi morale biti sestavni del splošne vzgoje mladega človeka. Primerne programe moramo pripraviti tudi za vrtce.

Na področju dela mladih se moramo vključevati in sodelovati s podobnimi organizacijami v državi in izven nje. Sodelovati moramo na mladinskih gasilskih olimpijadah.

Intenzivno moramo pristopiti k pripravi mladinske gasilske olimpijade leta 2011 v Sloveniji.

Področje dela z mladimi je pomembno za obstoj naše organizacije, zato mora biti deležno posebne pozornosti tudi v bodoče.

ČLANICE

Velika prisotnost članic v naši organizaciji je posebnost, ki nam jo zavidajo številne evropske gasilske organizacije. Žal pa še vedno opažamo, da so članice pogosto neupravičeno zapostavljene pri vključevanju v ustrezne organe v gasilskih organizacijah. Zato moramo tudi v bodoče dajati velik poudarek na ustrezni zastopanosti članic v posameznih organih in komisijah na nivojih gasilskih društev, gasilskih zvez, regije in na nivoju Gasilske zveze Slovenije.

Članice se morajo vključevati v proces usposabljanja za pridobivanje činov in nazivov. Za boljšo koordinacijo članic moramo še naprej vzpodbujati usposabljanje za naziv specialnosti »vodja članic«. Ohranjati moramo usposabljanje članic preko posvetov na nivojih gasilskih zvez in regij ter na nivoju Gasilske zveze Slovenije v

obliki letnega srečanja članic. Na posvetih in srečanju članic se bodo le-te seznanjale z aktualnostmi in novostmi na področju gasilstva in požarnega varstva.

Članice se bodo v skladu s svojimi sposobnostmi vključevale v operativno dejavnost. V ta namen se bodo usposabljevale za ustrezne čine in nazive specialnosti, ki jih potrebujejo za opravljanje nalog v gasilskih enotah.

Usposabljanje se bodo tudi za delo v štabu za vodenje večjih in velikih gasilskih intervencij. Velik prispevek članic se pričakuje tudi pri opravljanju nalog bolničarjev, ki jih predpisujejo Merila za razvrščanje in opremljanje gasilskih enot. Za opravljanje vseh teh nalog se morajo članice ustrezno usposobiti in opraviti predpisane zdravstvene preglede. Tako kot vsi člani gasilskih enot morajo biti tudi članice ustrezno zdravstveno zavarovane. Pri opremljanju članov gasilske organizacije moramo poskrbeti za ustrezno opremljanje članic glede na položaje in naloge, ki jih opravljajo.

Naš končni cilj mora biti zagotoviti take pogoje dela, da ne bo več potrebno organizirati posebnih komisij in svetov članic, ki bodo bedeli nad njihovo ustrezno in enakopravno zastopanostjo v naši organizaciji.

VETERANI

Gasilski veterani so s svojim neumornim in nesebičnim prostovoljnim delom ustvarjali našo organizacijo ter nam jo predali kot nacionalno bogastvo in posebnost naše družbe. Zato moramo poskrbeti, da bodo imeli tudi v bodoče svoje mesto v organizaciji. Vztrajati moramo na bogastvu pestrosti članstva naše organizacije, kjer si podajajo roko številne generacije.

Programe dela moramo pripraviti tako, da bomo s pridom uporabili izkušnje in pripravljenost veteranov za delo in pomoč mlajšim generacijam, ki so od njih prevzeli svoje dolžnosti. Pri tem moramo poskrbeti za programe, ki bodo ustrezno vključevali starejše gasilce in jim za njihov velik prispevek naklonili pozornosti v obliki srečanj veteranov in drugih družabnosti.

Tudi v bodoče jim moramo omogočiti delo v organih gasilske organizacije in v komisijah ter svetu veteranov na nivojih gasilskih društev, gasilskih zvez, regij ter na nivoju Gasilske zveze Slovenije.

Še naprej jim moramo omogočiti sodelovanje na gasilskih tekmovanjih in drugih aktivnostih v gasilski organizaciji.

Poskrbeti moramo za njihovo ustrezno zastopanost pri podeljevanju priznanj in odlikovanj.

Cilj naslednjega Kongresnega obdobja mora biti, da gasilskim veteranom zagotovimo vse potrebno za prijetno počutje v organizaciji, ki so jo gradili dolga leta.

ZGODOVINA IN GASILSKI MUZEJ

Zgodovina slovenskega gasilstva je pomembna za vlogo in pomen naše organizacije v družbi. Zagotavlja nam ustrezno mesto med organizacijami z bogato tradicijo, zato moramo tudi v bodoče negovati naše bogastvo, ki potrjuje veliko skrb slovenskega naroda za varnost ljudi in premoženja. Zgodovina naše organizacije priča o njenem velikem pomenu na kulturnem in domoljubnem področju in veliki ljubezni do slovenskega jezika.

Zato mora področje zgodovine dobiti še pomembnejšo vlogo v naši organizaciji. Ustrezno ga moramo vključiti v učne programe, s čimer bomo naše članstvo osveščali o veliki vlogi naše organizacije v preteklosti.

Dokončati moramo obnovo Slovenskega gasilskega muzeja dr. Branka Božiča in ustrezno urediti zbirko, ki bo obiskovalce na sodoben in prijazen način popeljala skozi zgodovino slovenskega gasilstva. Urediti moramo status muzeja v Metliki v skladu s pogoji, ki jih imajo drugi podobni muzeji v Sloveniji. Zagotoviti moramo pogoje za nadaljnje delo zaposlene kustosinje, ki bo s strokovnim delom zagotavljala ustrezen nivo razstave v muzeju.

Poskrbeti moramo za osveščanje članstva za zbiranje in ohranjanje starih eksponatov ter člane vzpodbujati k restavriranju. Tudi v bodoče se moramo zavzemati za ohranjanje zbirk in ustrezno evidentiranje starih eksponatov. Preprečiti moramo, da bi eksponati zapuščali območje Slovenije. Pozorni moramo biti tudi pri obnovi starih in spomeniško zaščitenih gasilskih domov, da z obnovo ne posegamo v njihovo zgodovinsko vrednost.

Na področju zgodovine in gasilskega muzeja mora tudi v bodoče delovati komisija, ki bo pripravljala programe za negovanje naše dediščine in za njeno ustrezno predstavitev v krogih naše organizacije ter izven nje.

Usmeritve so bile sprejete na XV. kongresu GZS maj 2008 v Krškem.